

Väsymistä voivat aiheuttaa:

- * aistikuormitus ympäristössä, kuten häly, melu, liikaa valoa, kirkkaat värit, liike jne.**
- *sisäiset aistimukset, kivut, tinnitus ym.**
- * keskittymistä vaativa tekeminen, kuten (vaikean) tekstin lukeminen, jonkin asian miettiminen tai keskustelu**
- * oman toiminnan suunnittelu**
- * kaikki keskeytykset**
- *se, että yrität tehdä omalla vanhalla rytmilläsi**
- *se että yrität edelleen tehdä asioita samanaikaisesti**

Väsymyksen hallintaa helpottaa:

- *itselle sopiva päivärytmi – vähennä ensin tekemisiä kunnes tiedät että jaksat sen ja sen jälkeen voit yksi kerrallaan lisätä niitä**
- *lepo ennen vaativaa toimintaa ja tietenkin myös sen jälkeen**
- *häiriöiden poistaminen tai ainakin vähentäminen ympäristöstä**
- *oikein rytmitetty yksin oleminen – toisen ihmisen, rakkaankin, pelkkä läsnäolo voi jo kuormittaa.**
- *lääkitys tarvittaessa**

Unelle on tärkeää . . .

- *oikea ajoitus**
- *häiriötön tila**
- * hyvä asento (tyyny)**
- *rentous**
- *oikea ja oikein ajoitettu ruokailu**
- *liikunta**
- *hyvä mieli ja nauttiminen**
- *ongelmien ratkaiseminen**
- *elämän hallinta**

Uni ei . . .

- *ole korvattavissa**
- *pidä stressistä**
- *tule väkisin**

**MUISTI, OPPIMINEN, TAIDOT, TUNTEET
JA MIELIALA, VERENKIERTO SEKÄ
RASVA- JA SOKERIAINEENVAIHDUNTA
KAIKKI TARVITSEVAT UNTA**

**UNEN PUUTETTA EI TARVITSE PELÄTÄ.
KAIKKI NUKAHTAVAT ENNEN PITKÄÄ.**

Opettele **tunnista**maan milloin väsyminen alkaa ja on LEVON aika.

Mitä nopeammin lepää ensimmäisen väsymyksen merkin ilmaannuttua sitä lyhyemmällä levolla pääset. **Tunnusta** itsellesi väsymyksen alkaminen.

Toimi – järjestä itsellesi lepoa.

Lepo vaatii:

varmuutta ettei sinua häiritä
sinulle oikeaa ympäristöä
sopiva valo ja ääni
että et yritä vaan sallit
et suunnittele tai muistele

Lepo toivoo:

että osaisit rentoutua
että löydät hyvän asennon
näet tai kuvittelet luontoa
löydät musiikin joka auttaa

**KUNNIOITA VÄSYMYSÄSI,
SILLÄ SE MÄÄRITTÄÄ
TOIMINTAKYKYSI RAJAT**

**PÄIVÄLEPO (uni tai ei) ON
HYVÄKSI MEILLE**

**VÄSYMYS VOIMISTAA
OIREITASI JA PAHANA VOI
TUODA TAKAISIN JO
VOITETTUJAKIN OIREITA**

**PALJON UNTA JA HYVÄÄ
UNTA OVAT ERI ASIOITA**

**PARASTA MITÄ VOIT TEHDÄ
ASIOIDEN HOITAMISEKSI
YÖLLÄ ON NUKKUA.**